

Heites aga teisest küljest pilgu kattevarale, s. o. kullale ja välisvaluutale, mis Eesti Pangas osutub krooni kindlustajana, siis näeme, et seegi on tõusnud püsivalt ja kattevara seisud on aasta lõpul olnud järgmised: 1937. a. 51,2 milj. kr. (s. o. 59% E. Panga jooksvaist kohustustest, mille hulka on arvatud ka hoiussummad), 1936. a. — 43 (56,5%), 1935. a. — 35,7 (51%) ja 1929. a. — 27,2 (54,1%) milj. krooni.

Pangatähtede ringvool on aasta jooksul tõusnud 4,8 milj. kr., kuid samal ajavahemikul on palgaliste teenistuse üldsumma suurenenud 13,8 milj. kr., tõustes 73,7 milj. kr-lt 1936. a. 87,5 milj. kr-le 1937. a. Loomulikult on seegi asjaolu nõudnud maksuvahendite suurendamist.

Neist näiteist peaks piisama tõiga kinnitamiseks, et raharingvoolu tõus on osutunud tingituks puht-majanduslikest tegureist.

Mis puutub elatusmaksumuse ja teenistustasude vahekordadesse, siis võiks seda piltlikult illustreerida järgmiselt: paljude esimese järgu tarbeainete hinnad, nagu liha, või, munad jne., kujunevad meil üldjoontes välisturgude hindade alusel, samuti suuremalt osalt tekstiilkaubadki tollikaitse mõjul, kuna seevastu palgad ja teenistustasud liiguvad jälle neist rohkem sõltumatult ja isejoonel.

Selle tagajärjel ongi meil kujunenud kaks suunda: elatusmaksumuse alal „välisorientatsioon“ ja töötasude suhtes „siseorientatsioon“.

Et meil paljude toit- ja esimese järgu tarbeainete hinnad kujunevad välishindade alusel pluss riiklikud juurdemaksud, on tingitud sellest, et nende ainete kaubandus on väliskaubanduse osas monopoliseeritud ja hinna miinimumtase riiklikult kindlustatud, mis võimaldabki tootjaile maksta alati siseturu vahekordest tingitud lahkuminevat hinda ja seda nõuda ka sisemaa tarvitajailt.